

آلمان، 11 اپريل 2020

دوكتور نوراحمد خالدي

خروج امريكاييها و صلح در افغانستان دونالد ترمپ براي دريافت جايزه صلح نوبل بايد انتظار بكشد!

توافق صلح امريكا با طالبان

طوريكه ميدانيم نمايندگان ايالات متحده (زلمي خليلزاد) و طالبان (ملا عبدالغني برادر) به تاريخ ۲۹ فبروري 2020م (۱۰ حوت ۱۳۹۸) توافقنامه صلح را بعد از نزديك به دوسال مذاكره در قطر امضا كردند كه به گفته مقام هاي امريكايي زمينه خروج كامل قواي خارجي را از افغانستان و زمينه مذاكرات بين الافغاني را فراهم کرده مي تواند. همزمان با امضای توافقنامه میان امريكا و طالبان در قطر، مارک اسپر، وزير دفاع ايالات متحده و محمد اشرف غني، رييس جمهور افغانستان اعلاميه مشتركي را صادر كردند كه در آن بر ادامه حمايت امريكا از افغانستان، به ويژه نيروهاي امنيتي و دفاعي افغان تاكيد شده است. با گذشت چهل روز از امضای اين موافقتنامه، حالا به تدريج واضح ميگردد كه زلمي خليلزاد با وعده چرب اعطای جايزه صلح نوبل براي دونالد ترمپ نگرانيها و مخالفتهاي هفت ماه قبل او را در مورد اين توافق بر طرف کرده است! بدون شك در صورت تحقق خروج كامل سربازان امريكايي از افغانستان و ختم طولاني ترين جنگ در تاريخ امريكا توأم با آوردن صلح در افغانستان و ايجاد يك دولت همه شمول با اشتراك طالبان در افغانستان به رهبري و ابتكار دولت امريكا تحت زعامت دونالد ترمپ، تمام شرايط لازمه اعطای جايزه صلح نوبل را تكميل خواهد كرد. اما خلاها و نواقص توافق قطر و فرضيه هاي غلط امريكاييها، پاكستانيها و طالبان نشان داد كه آرزوي گرفتن جايزه صلح نوبل توسط دونالد ترمپ به اين زودپها ميسر نيستو دونالد ترمپ بايد انتظار بكشد.

موقف دولت بعد از انتخابات

حقيقت آن است كه انتخابات تكميل شد و اشرف غني به حيث رييس جمهور منتخب مطابق احكام قانون اساسي توسط رييس كمسيون انتخابات اعلام گرديد و مراسم تحليف انجام شد كه رييس ولسي جرگه، رييس مشرانو جرگه، قاضي القضاة و اعضاي ستره محكمه، دپلوماتهاي خارجي بشمول نماينده رييس جمهور امريكا و قوماندان قواي ناتو در افغانستان در مراسم تحليف اشتراك داشتند.

اين كه انتقال قدرت بر خلاف خواسته هاي امريكا، پاكستان، طالبان، حامد كرزي و همفكران داخلي او و يكتعداد ديگر به رئيس جمهور انتخابي مطابق به احكام قانون اساسي از مجرای دموكراسي صورت گرفت نه از طريق معاملات پشت پرده و تحميلي مانند دولت موقت و يا ادامه حكومت وحدت ملي، مطابق منافع ملي كشور است. به اين صورت تماميت نظام محفوظ و احترام شد. عبدالله و گروهش با اجراء مراسم ترمدي تحليف جعلی خلاف قانون خود را در معرض تعقيب عدلي به جرم خيانت ملي قرار داده خواسته يا ناخواسته در جهت منافع استراتژيك طالبان و پاكستان در مخالفت با حكومت افغانستان و تضعيف ان قرار گرفته اند.

با تكميل مراسم تحليف رييس جمهور، كه با شناخت گسترده بين المللي بدرقه گرديد، و با اعلان رييس و اعضاات تيم مذاكره كننده مشترك دولت و احزاب و شخصيتهاي مطرح اثر گذار سياسي، دولت افغانستان در موقف مستحكم براي مذاكرات صلح با طالبان قرار گرفته است. تائيد امريكا، اتحاديۀ اروپا و حتى عبدالله از هيات مذاكره دولت عمل درست در جهت منافع ملي تمام مردم و گروههايي است كه در زده سال گذشته در زير چتر قانون اساسي از مزايای آن استفاده کرده اند ومورد غضب طالبان قرار داشتند. **حالا توپ صلح در ميدان طالبان است** و طالبان چاره بجز مذاكره با هيات دولت ندارند!

پافشاري طالبان از يکطرف بالای آزادي بدون قيد و شرط پنجهزار زندانی آنها كه در زندانهاي دولت بسر ميبرند و از جانب ديگر مخالفت غير اصولي با آغاز مذاكرات بين الافغاني با هيات معرفي شده دولت و احزاب سياسي تنها و تنها به تجريد مزيد طالبان در صحنه بين المللي مي انجامد.

د پانو شميره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكنيزې بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكي په خير و لولي

نواقص، مشکلات و پیامدهای توافق قطر

از امضای موافقتنامه قطر دیری نگذشت که خلاها و نواقص و فرضیه های غلط امریکاییها، پاکستانیها و طالبان نشان داد که آرزوی گرفتن جایزه صلح نوبل توسط دونالد ترامپ به این زودیها میسر نیست و دونالد ترامپ باید انتظار بکشد. امریکا از این جهت خشمگین است. وزیر خارجه امریکا به کابل آمد و بعد از شکست مأموریتش در کابل به تهدید متوسل شد که دو میلیارد دلار از کمکهایش را به افغانستان قطع میکند. بعداً گفت بالای هم پیمانهای غربی خود هم فشار خواهد آورد تا آنها هم کمکهای خود را تقلیل دهند. پاسخ رییس جمهور اشرف غنی صرفه جویی در مصارف دولتی و آمادگی قبلی دولت برای جبران این تقلیل کمکها بود. این پاسخ امریکا را بیشتر خشمگین ساخت و وزیر خارجه مایک پومپئو تهدید کرد که امریکا تمام سربازان خود را زودتر از معیاد توافق با طالبان بیرون خواهد کرد. پاسخ امرالله صالح معاون اول ریاست جمهوری در جریان مصاحبه در تلویزیون يك آن بود که در صورت قطع کمک دنیا "نه دریای پنجشیر خشک می شود و نه هم دریای هلمند و نه هم کمر کوه هندوکش می شکند." (نهم اپریل 2020م)

با امضای موافقتنامه قطر طالبان و حامیان آنها فکر میکنند جنگ را برده اند و با انکار از موجودیت دولت افغانستان، آنچه باقیمانده صرف توافق با چند گروه جهادی برای اشتراک در دولت امارت اسلامی طالبان میباشد. به حساب عباس ستانکزئ "حکومتی در افغانستان وجود ندارد ما با نمایندگان واقعی مردم افغانستان مذاکره خواهیم کرد (اول مارچ)". یقیناً با این طرز تفکر صلح ناممکن است! در حالیکه هیچ تغییری در بیلائس نظامی صورت نگرفته حتی با خروج امریکائیه جنگ میان طالبان و قوای مسلح دولت افغانستان جریان خواهد داشت و ناگزیر صلح هم میان طالبان و دولت باید انجام یابد. هیچ مقام، شخص و گروهی بجز دولت نمیتواند شرایط صلح و مصالحه ملی با طالبان را توافق نموده و عملی سازد. در این مورد امیر قطر تمیم بن حمد بن خلیفه آل ثانی بتاريخ چهارم مارچ 2020 اظهار داشت که دولت داکتر غنی دولت منتخب، مشروع و قانونی افغانستان است و من اینرا به طالبان هم گفتم!

تناقض بین موافقتنامه ای که در قطر امضا شد و اعلامیه مشترکی که از کابل صادر شد یکی از علل کندی در اجرای مفاد این توافق میان امریکا و طالبان میباشد.

در حالیکه زلمی خلیلزاد به طالبان در موافقتنامه قطر وعده میدهد که پنجهزار زندانی آنها در مدت ده روز آزاد خواهند شد از حدود صلاحیتهای خود و صلاحیتهای دولت امریکا در قبال افغانستان عدول میکند. رییس جمهور غنی گفت که موضوع رهایی زندانیان طالبان، از صلاحیت های دولت افغانستان بوده و در مذاکرات بین الافغانی می توان روی آن بحث کرد. تاماس وست مشاور پیشین جو بایدن بتاريخ چهارم مارچ 2020 اظهار داشت که موضع رییس جمهور غنی در خصوص حفظ حق مذاکره روی رهایی زندانیان در گفتگوهای صلح با طالبان عاقلانه است. "این یک اهرم فشار حکومت افغانستان بر طالبان در مساله صلح است و کاملاً و (غنی) حق دارد تا این مساله را مطرح کند." به گفته حمدالله محب مشاور امنیت ملی دولت موضوع آزادی زندانیان طالبان یک موضوع مهم و خطر مهم امنیتی برای دولت افغانستان است. در موضوع آزادی زندانیان وزیر خارجه امریکا مایک پومپئو حرف های اشرف غنی را که گفت این موضوع به دولت افغانستان مربوط است رد نکرد اما گفت هرکس میخواهد در این شرایط توجه را بخود جلب کند. او صرف متن موافقتنامه را تکرار کرد که امریکا با جوانب نیدخل برای رهایی زندانیان باخطر اعتماد سازی کار میکند و این همان چیزی بود که غنی در مصاحبه خود بالای آن تاکید کرد که کدام تعهد موجود نیست.

بنظر میرسد که اختلاف کاربرد کلمات راه گنجشک را برای ابا و ورزیدن طالبان از مذاکره با نمایندگان رسمی دولت باز گذاشته است! در اعلامیه دولت افغانستان با امریکا گفته میشود: "... موافقتنامه میان ایالات متحده و طالبان راه را برای مذاکرات مستقیم میان جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان بالای یک توافق سیاسی و آتشبس دائمی و جامع هموار می سازد. جمهوری اسلامی افغانستان یک بار دیگر آمادگی خویش را برای اشتراک در چنین مذاکرات و توافق روی آتشبس با طالبان اعلام می دارد"

در موافقتنامه طالبان با امریکا گفته میشود: به موجب این موافقتنامه "امارت اسلامی طالبان که توسط ایالات متحده به عنوان یک دولت شناخته نمی شود و بنام طالبان شناخته می شود مذاکرات بین الافغانی را با طرف های افغان در ۱۰ مارچ ۲۰۲۰ مطابق ۱۵ رجب ۱۴۴۱ هجری قمری و ۲۰ حوت ۱۳۹۸ هجری شمسی شروع خواهد کرد. آتشبس دائمی و جامع یک موضوع آجندای گفتگو و مذاکرات بین الافغانی خواهد بود. شرکت کنندگان مذاکرات بین الافغانی در مورد تاریخ و چگونگی آتشبس دائمی و فراگیر، از جمله مکانیزم های اجرایی بحث خواهند کرد که همراه با تکمیل و توافق در مورد نقشه راه سیاسی آینده افغانستان اعلام خواهد شد. بنظر میرسد که جملات "مذاکرات مستقیم میان جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان" با "مذاکرات بین الافغانی ... با طرف های افغان" باهم مطابقت ندارند و امریکا (خلیلزاد) از دو زبان متفاوت با دولت و طالبان کار گرفته است. این اختلاف راه گنجشک را برای ابا و ورزیدن طالبان با نمایندگان رسمی دولت باز گذاشته است! بیجهت نیست که به این ارتباط عباس ستانکزئ نماینده طالبان بعد از امضای موافقتنامه با امریکا اظهار داشت "حکومتی در افغانستان وجود ندارد و ما با نمیندگان واقعی مردم افغانستان مذاکره خواهیم کرد.!"

دیری نه گذشت که تعبیرهای متفاوت در مورد توافق صلح میان طالبان و قوای امریکایی مستقر در افغانستان نیز رونما گردید. در حالیکه عباس ستانکزئ بتاريخ دوم مارچ اظهار داشت که "جنگ با امریکایی متوقف شده و جنگ با نیروهای دفاعی و امنیتی

افغانستان ادامه دارد." اما بزودی معلوم شد که قوای امریکایی با حمایت هوایی به کمک هم‌زمان افغانی خود شتافته اند. در پاسخ به احتجاج طالبان که گفته بودند آنها حملات خود را محدود به پوسته های دور افتاده دولت کرده اند، در این مورد یک قوماندان امریکایی در افغانستان اعلام کرد که در صورت ادامه حملات طالبان بالای پوسته های قوای امنیتی دولت افغانستان آنها به کمک قوای امنیتی خواهند شتافت.

حسین حقانی، سفیر پیشین پاکستان در واشنگتن دی سی می‌گوید که توافقنامه امریکا با طالبان یک "معامله بد" است. (صدای امریکا ۱۴ حوت ۱۳۹۸) به گفته وی افزون بر اینکه هر دو طرف معامله از آن تفسیر متفاوت دارند، مشکل پاکستان در این توافق حل نشده است. آقای حقانی می‌گوید که هر چند ایالات متحده این توافق را "معامله صلح" به جهان معرفی کرده است، طالبان آن را "معامله خروج امریکا از افغانستان" می‌دانند و فکر می‌کنند که همه را شکست داده و اکنون دوباره به قدرت رسیده و خواست‌های شان را اعمال می‌کنند.

به همین منوال راکیش سود، سفیر پیشین هند در افغانستان می‌گوید که توافقنامه که اخیراً بین امریکا و طالبان امضا شد، یک توافقنامه صلح نه بلکه توافقنامه خروج سربازان امریکایی از افغانستان است. (صدای امریکا، ۱۴ حوت ۱۳۹۸ هجری شمسی) آقای سود در مصاحبه با صدای امریکا گفت: "این توافقنامه از چهار عنصر مندرج در آن، تنها به صراحت روی جدول زمانی دو عنصر آن بحث می‌کند که به خروج سربازان امریکایی و سایر سربازان خارجی از افغانستان و همچنین روی ضمانت طالبان که آنان در ساحات تحت کنترل شان به سازمان‌های بین‌المللی دهشت افکن چون القاعده پناه نمی‌دهند، ربط می‌گیرد."

این دیپلمات هندی با تاکید بر اهمیت استقرار آتش‌بس پایدار و جامع در افغانستان می‌گوید که در توافقنامه‌ای که بین امریکا و طالبان امضا شده است، بحث آتش‌بس را به مذاکرات بین‌الافغانی واگذار کرده است، تا اینکه ضمانت‌های قاطع در این مورد از طالبان گرفته باشد.

آقای سود می‌گوید که بین توافقنامه‌ای که در قطر امضا شد و اعلامیه مشترکی که از کابل صادر شد تناقض وجود دارد. او گفت: "زمانی شاهد بروز این تناقض بودیم که رییس جمهور غنی گفت که موضوع رهایی زندانیان طالبان، از صلاحیت‌های دولت افغانستان بوده و در مذاکرات بین‌الافغانی می‌توان روی آن بحث کرد." راکیش سود که از سال ۲۰۰۵ تا سال ۲۰۰۸ میلادی به حیث سفیر هند در کابل کار کرده است، همچنین گفت که گروه طالبان تا کنون از آرمان خود برای اعاده امارت خود خوانده این گروه در افغانستان دست نکشیده است. به این ارتباط لئونید ایواشف رئیس آکادمی مطالعات ژئوپلیتیک روسیه در یک مصاحبه با خبرگزاری ایرنای ایرانی (3 مارچ 2020م) به امضای توافقنامه صلح بین امریکا و گروه طالبان اشاره کرد و آن را نشانه دیگری از حمایت واشنگتن از تروریسم و دورویی این کشور خواند.

به گزارش این خبرگزاری، لئونید ایواشف گفته: گروه طالبان بارها با اعمال خود ثابت کرده است که یک گروه تروریستی بوده و هزاران نفر از مردم افغانستان و سربازان و مقامهای دولتی این کشور به دست طالبان کشته شده‌اند. وی افزود: سران گروه طالبان هیچگاه از اعمال خود ابراز ندامت نکرده و نگفته‌اند که شیوه‌های تروریستی را کنار می‌گذارند و از نظر جامعه جهانی این گروه تروریستی است.

ایواشف اظهار داشت: امضای توافقنامه صلح با گروه طالبان یک بار دیگر نشان داد که امریکا تروریست‌ها را به خوب و بد تقسیم می‌کند و با گروه‌های تروریستی که در طبقه بندی گروه شرور قرار می‌گیرد مبارزه می‌کند و با بقیه مماشات و همکاری می‌کند.

رئیس آکادمی مطالعات ژئوپلیتیک روسیه معتقد است که به احتمال زیاد امریکا از گروه طالبان برای نیل به اهداف ژئوپلیتیک خود استفاده می‌کند. وی در این مورد گفت که احتمال آن وجود دارد که امریکا قصد آن داشته باشد که گروه طالبان که وارد دولت جدید افغانستان می‌شود، سیاست‌های این دولت را علیه ایران و روسیه و احتمالاً چین خصمانه کند. به گفته ایواشف، گروه طالبان ممکن است که در طرح‌هایی برای بی‌ثبات کردن آسیای مرکزی نیز بطور پنهانی شرکت کند. موصوف اظهار داشته که بر هیچکس پوشیده نیست که امریکا می‌خواهد منطقه آسیای مرکزی را که در مجاورت روسیه قرار گرفته بی‌ثبات کند و راه‌های مختلف برای رسیدن به این هدف را بررسی می‌کند. به نظر او نزدیک‌شدن گروه طالبان به واشنگتن امکان کمک این گروه را در اجرای طرح بی‌ثبات سازی در آسیای مرکزی فراهم می‌کند.

ایواشف بر این باور است که در شرایط جدید پس از امضای موافقت‌نامه صلح بین گروه طالبان و امریکا باید کشورهای منطقه مراقب باشند و تحرکات این گروه و نیز گروه تروریستی داعش که به افغانستان نفوذ کرده است و برای بی‌ثبات کردن مناطق همجوار افغانستان تلاش می‌کند، را زیر نظر داشته باشند. نشر این مصاحبه توسط خبرگزاری ایرنا نگرانیهای مشترک روسیه و ایران را از توافق صلح امریکا با طالبان نشان می‌دهد.

مذاکرات بین‌الافغانی صلح

بالای تعریف مذاکرات بین‌الافغانی میان طالبان و دولت افغانستان اختلاف نظر وجود دارد. طالبان دولت افغانستان را برسمیت نشناخته‌اند آنرا اداره کابل نامیده که حاضر نیستند با آن داخل مذاکره شوند. برای طالبان مذاکرات بین‌الافغانی میان هیأت امارت اسلامی و هیأت‌های احزاب و تنظیمهای سیاسی و شخصیت‌های مطرح مانند حامد کرزی و نمایندگان اداره کابل در

د پانو شمیره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پاڼوالې د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

استقلالیت هر گروه صورت خواهد گرفت. آنها از معرفی یک هیأت مشترک نمایندگان دولت و احزاب و تنظیمهای سیاسی و شخصیت‌های مطرح تحت ریاست معصوم ستانکزئی رییس سابقه امنیت دولتی و نماینده دولت راضی نیستند. هیأت مذاکره کننده که از طرف دولت معرفی شده بعد از مشوره های گسترده با افسار مختلف و تنظیمهای جهادی و احزاب و گروه های مدنی و بشمولیت نمایندگان آنها تشکیل شده است. این هیأت از نظر امریکا که یک جانب توافق با طالبان است همه شمول بوده و میتواند با طالبان مذاکرات "بین الافغانی" را انجام دهد. این گروهها در نزده سال گذشته تحت حمایت قانون اساسی و با استفاده از امتیازات آن در کشور فعالیت داشته و از جانب طالبان بدیده دشمن با آنها برخورد صورت گرفته است و حالا در یک جبهه متحد با دولت برای مذاکره با طالبان برای تأمین صلح و فراهم آوری امکانات اشتراک طالبان در حیات اجتماعی و سیاسی کشور آماده میباشند. بنا بر این موضع دولت به عنوان نماینده مشروع، رسمی و انعکاس دهنده دیدگاهها و نظریات مجموعه های داخل نظام از قبیل گروه های قومی، احزاب سیاسی، نهادهای مدنی و افسار آسیب پذیر نظیر زنان، اقلیت ها و قربانیان جنگ، محسوب گردیده مکلف است ضمن پیشبرد روند صلح و تعامل سازنده حساسیت ها و نگرانی های اصلی این مجموعه ها را در نظر بگیرد. طالبان صلاحیت ویتوی هیأت جانب مقابل خود را ندارند. این اصل را جامعه بین المللی تأیید کرده است.

مطابق این طرز دید اگر طالبان خواهان شمولیت هواخواهان خود در داخل و خارج کشور که بدون شک شامل جوانان، معلمین، استادان پوهنتون، زنان، داکتران طب، انجنیران، علمای حقوق، سیاست و اقتصاد و غیره اند در مذاکرات صلح هستند، از تعداد مالاها در هیأت خود کم نموده به عوض آنها یکتعداد نمایندگان این قشرها را شامل ساخته نکوشند هواخواهان خود را شامل هیأت مشترک دولت و احزاب کنند.

در اهداف مذاکرات بین الافغانی نیز میان طالبان و دولت اختلاف نظر موجود است. در حالیکه تأمین صلح و فراهم آوری امکانات اشتراک طالبان در حیات اجتماعی و سیاسی کشور هدف هیأت دولتی را تشکیل میدهد، برای طالبان به عنوان نیروی فاتح که گویا توانسته است امریکا و دیگر متحدانش را وادار به خروج کند، یگانه جریان با برنامه و مقتدر به شمار خواهد رفت که نظام سیاسی آینده را تشکیل داده و رهبری آن را به دست بگیرد. در این فرض، طالبان تضمین می کند که خطری از افغانستان متوجه منافع امریکا نگردد و با درک تغییرات عمیق فرهنگی و سیاسی پیش آمده در کشور در طی ۱۹ سال گذشته و خاطره تلخ مردم از تجربه حکومتاری آن ها در دهه ۹۰ میلادی، تلاش می کنند که انعطاف پذیری، تحول نسبی فکری و آمادگی بیشتری را برای مشارکت دیگر جریان ها و اقوام در اداره کشور از خود نشان دهند. اما با توجه به میانی فکری طالبان مشارکت دیگران و تحول فکری طالبان صرفا جنبه سمبولیک خواهد داشت. بنابر آن مشکل بودن و طولانی بودن روند مذاکرات را به فرض اینکه آغاز شود از همین نکات میتوان درک کرد.

بجز از راه مذاکره میان طالبان و دولت هیچ راه دیگری به تفاهم، آتش بس و صلح نمی انجامد! باید دانست که صلح تنها زمانی ممکن است که طالبان قبول کنند امارت اسلامی آنها دوباره احیا شدنی نیست بلکه برای اشتراک و ایجاد یک دولت مدرن جمهوری اسلامی امروزی شبیه اندونیریا، ترکیه و مالیزیا که در آن حقوق اساسی مردم بشمول حقوق زنان محفوظ باشد با دولت داخل مذاکره جدی گردند.

بر همین اساس به مذاکرات قریب الوقوع صلح نباید مانند کنفرانس بن سال 2001 برخورد کرد. نباید کشور را بی دولت دانسته و نقش دولت افغانستان را مطابق نظر طالبان در سطح یک تنظیم سیاسی محدود کرده مشروعیت آنرا مورد سوال قرار داد. اینکه در توافق میان امریکا و طالبان از کدام زبان استفاده شده دولت افغانستان را مکلف و مقید به اجرای آن نمیسازد. توافق آن دو جانب صرف در محدوده موجودیت و ختم ماموریت قوای خارجی اعتبار دارد.

اگر این مذاکرات فرصتی برای تشکیل مجدد امارت اسلامی طالبان و ایجاد یک دولت تحت الحمایه پاکستان باشد این یک فرصت نبوده بلکه پیروزی طالبان و پاکستان از راه دیپلماسی در بدست آوردن اهدافی است که در جبهه جنگ موفق نشدند. دولت افغانستان مجبور نیست مذاکرات صلح را تحت قواعد و چوکات طرح شده طالبان، پاکستان و یا حتی امریکا انجام دهد. ابعاد مربوط به شرایط خروج امریکا و ناتو میان امریکا و طالبان توافق گردیده و حالا ابعاد داخلی معضله مورد بحث طالبان با هیأت دولت و احزاب سیاسی قرار میگیرد.

تعدادی اوضاع امروزی را با شرایط سقوط دولت نجیب الله مقایسه میکنند، در حالیکه این مقایسه سطحی و بدون پایه است. دولت نجیب الله در شرایط بی تفاوتی جامعه افغانی و جهانی بشمول اتحاد شوروی سابق و خشکین منابع مالی دولت پسا اتحاد شوروی در افغانستان محکوم به زوال بود. دولت اشرف غنی با این شرایط مواجه نیست. دولت او هنوز هم از حمایت گسترده جامعه افغانی و جامعه جهانی برخوردار میباشد.

بعضی ها عواقب خروج امریکا از افغانستان را با تجربه حاصله از ویتنام مقایسه نموده میگویند خروج امریکا به تبارز یک کشور مدرن امروزی ویتنام انجامید که در ساحه داخلی ویتنام را به یک کشور مترقی و رو به انکشاف میدل ساخته و در جامعه بین المللی به مثابه یک کشور مسئول عمل مینماید.

این مفسرین فراموش میکنند که افغانستان ویتنام نیست و ملا هیبت الله و شرکای او هیچ شباهتی با هوچی من ندارند. هوچیمن تحصیل یافته مسکو و پاریس بود به تمدن و مدرنیته عقیده داشت و حزب او ویتنام پیشرفته امروزی را طراحی و عملی کرد در حالیکه ملا هیبت الله و ملا برادر فارغان مدارس دینی قرون وسطایی سلفی پاکستانی به هیچ بدیده مدرنیته تمدن جهان و هیچ

اصل حقوق بشر و موازین دولتمداری عصر حاضر معتقد نمیباشند. حتی از همین امروز طالبان پاکستانی به حمایت طالبان افغان برای ایجاد یک پاکستان طالبانی چشم دوخته اند. ماری را که برای گزیدن دیگران پرورش داده اند روزی به یک افعی بزرگی میدل میشود که صاحب خود را می بلعد!

مذاکرات صلح هنوز آغاز نشده است و اختلاف نظرهای اساسی بالای شکل، عمل و اهداف نظام سیاسی آینده افغانستان هنوز در میز مذاکرات طرفین مطرح نشده اند. ما هنوز در خم یک کوجه ایم. به نظر میرسد که آقای دونالد ترمپ برای حصول جایزه صلح نوبل باید بیشتر انتظار بکشد.

در این شرایط در حالیکه دولت هیأت مذاکره خود و احزاب را با توافق احزاب و مهره های سیاسی معرفی کرده و همچنین در پرنسیب به آزادی پنجهزار زندانی طالبان همزمان با مذاکرات صلح توافق نموده حالا توپ صلح در میدان طالبان قرار دارد.

(پایان)

د پانو شمیره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ